

BILTEN

Energetska zajednica:

Lista infrastrukturnih energetskih projekata

EU : “Klimatska neutralnost” do 2050.

Ambicioznije od Pariza

Alternative za fosilna goriva do 2050.

Eurelectric : Hodogram dekarbonizacije Evrope

Evropske energetske kompanije zahtevaju donju granicu cene CO₂

Island: Veliki otpor implementaciji Trećeg energetskog paketa EU

Slovačka domaćinstva kroz pet godina bez nameta za ugljenokope

Mađarska do 2030. obustavlja proizvodnju struje iz uglja

Kanjete: Oprezno sa investicijama u gasovode

SADRŽAJ

Komisija objavila dugoročnu strategiju ostvarenja “klimatske neutralnosti” do 2050.....	<u>OVDE</u>
Politico: Komisija za EU najradikalniju klimatsku politiku među velikim ekonomijama	<u>OVDE</u>
Alternative za fosilna goriva do 2050.	<u>OVDE</u>
Eurelectric objavio hodogram dekarbonizacije Evrope	<u>OVDE</u>
Evropske energetske kompanije zahtevaju postavljanje donje granice cene CO2	<u>OVDE</u>
EEA: Usporavanje aktiviranja OIE i smanjenja potrošnje energije prete ispunjenju EU ciljeva za 2020.	<u>OVDE</u>
Politički dogovor o suočavanju sa krizama u snabdevanju EU električnom energijom	<u>OVDE</u>
Cene kliringa na tržištu električne energije – nedelja 19 -25. novembar	<u>OVDE</u>
Island: Veliki otpor implementaciji Trećeg energetskog paketa EU	<u>OVDE</u>
Slovačka domaćinstva kroz pet godina bez nameta za ugljenokope	<u>OVDE</u>
Mađarska do 2030. obustavlja proizvodnju struje iz uglja	<u>OVDE</u>
Francuska planira smanjenje korišćenja fosilnih goriva iznad projekcija za 2030.	<u>OVDE</u>
Holandska vlada osporava presudu vezano za vođenje klimatske politike	<u>OVDE</u>
Trump ne veruje upozorenju sopstvene administracije o klimatskim posledicama	<u>OVDE</u>
Ministarski savet Energetske zajednice usvojio listu infrastrukturnih energetskih projekata	<u>OVDE</u>
Zeleno svetlo za pregovore o promenama u Ugovoru o energetske zajednici	<u>OVDE</u>
Lista projekata od interesa za Energetsku zajednicu	<u>OVDE</u>
Projekti od uzajamnog interesa Ugovornih strana i zemalja članica Evropske unije	<u>OVDE</u>
Crna Gora prihvatila prigovor EnZ i očuvala nezavisnost energetskog regulatora	<u>OVDE</u>
Arijas Kanjete: Oprezno sa investicijama u gasovode	<u>OVDE</u>
Grčka otvorila prošireni LNG terminal za potrebe Balkana	<u>OVDE</u>
Bugarski parlament odobrio gradnju gasovoda od granice Turske, preko Bugarske, do granice sa Srbijom	<u>OVDE</u>
Gasprom analizirao konkurenciju škripljog gasa i LNG-a na globalnom tržištu.....	<u>OVDE</u>
Nemačka i dalje podržava projekat Severni tok 2 usprkos novoj ukrajinskoj krizi	<u>OVDE</u>
Gazprom obustavio aukcijske prodaje - nema više raspoloživog gasa za 2018.	<u>OVDE</u>

EU: “Klimatska neutralnost” do 2050.

BRISSEL - Evropska komisija je u sredu, 28. novembra, objavila dugoročnu strategiju po kojoj bi Evropska unija do 2050. godine mogla svesti emisije ugljendioksida na nulu. Vizija Komisije, pod naslovom Čista planeta za sve, pokriva skoro sve oblasti EU politike i u liniji je sa ciljevima Pariskog sporazuma o zadržavanju globalnog zagrevanja na ispod 2°C, uz nastavak težnji da se to drži na granici od 1.5°C. U sklopu te strategije, prvobitnu metu smanjenja emisija za 40 odsto do 2030. godine, u odnosu na 1990., predlog Komisije pomera na 45 odsto.

“Svrha ove duogorčne strategije je da se ne određuju ciljevi, već stvaranje vizije i uviđanja pravca i njegovog usmeravanja, kao i omogućiti zainteresovanim stranama, istraživačima, preduzetnicima i građanima da razviju nove i inovativne industrije i poslove,” saopšteno je iz Komisije.

Sedam strateških područja

Za prelazak na klimatski neutralnu privredu bilo bi potrebno zajednički delovati u sedam strateških područja: energetske efikasnosti, uvođenju obnovljivih izvora energije, čistom, sigurnom i povezanom transportu, konkurentnoj industriji i kružnoj (cirkulatnoj) ekonomiji, infrastrukturi i interkonekcijama, bioekonomiji i prirodnom uskladištenju ugljendioksida, kao i hvatanju i skladištenju CO₂ (CCS) kako bi se rešilo pitanje preostalih emisija, navodi se u strategiji. Za sada se za ovih sedam područja ne definišu konkretni ciljevi, već će oni biti postavljeni naknadno (prim.aut.).

Politico: EU za najradikalniju klimatsku politiku među velikim ekonomijama

BRISSEL - Strategija postavlja osam različitih scenarija, a Evropska komisija (EK) favorizuje najradikalniji - da blok postane ‘klimatski neutralan’ do 2050. godine, komentariše portal [Politico.eu](https://www.politico.eu).

Komisija je navela osam scenarija za buduće napore EU za smanjenje emisija štetnih gasova, zasnovanih na različitim tehnološkim opredeljenjima, kao što su povećanje obnovljivih izvora energije, energetska efikasnost, alternativna goriva kao što je vodonik i elektrifikaciji transporta i drugih sektora.

Iako različite opcije dovode do smanjenja emisije od oko 80 % (što je trenutni cilj EU) i 90 % postizanje neto nultih emisija do 2050. godine zahtevalo bi dodatne korake.

Najteži udarac će pretrpeti sektori poput proizvodnje uglja, eksploatacije nafte i gasa, i energetske intenzivne industrije kao što su čeličane, cementare i petrohemija, kao i automobilska industrija.

Alternative za fosilna goriva do 2050.

BRISSEL – U praksi, strategija će ići ka "transportnom sistemu sa vozilima sa niskim i nultim emisijama, snažnim povećanjem kapaciteta železničkih mreža i mnogo efikasnijoj organizaciji transportnog sistema, zasnovanoj na digitalizaciji; podsticajima za promene u ponašanju; alternativnim gorivima i pametnoj infrastrukturi; i globalnim obavezama ", kazala je komesarica za saobraćaj Violeta Bulc (na slici dole).

Dok se većina naslova o strategiji fokusira na buduće tehnologije (e-goriva, vodonik, itd.), pažljivo čitanje pratećih dokumenata pokazuje da će upotreba biogoriva morati da se poveća kako bi se ispunili ciljevi dekarbonizacije, napominje Emanuel Desplečín, generalni sekretar ePURE-a, Evropskog udruženja za obnovljiv etanol. U takozvanom baznom scenariju Komisije, tečna biogoriva zahvatila bi oko 6% u miksu goriva do 2050. godine, ali bi se u svakom scenariju manje agresivnog smanjenja taj broj značajno povećavao - do 17-26% u neto-nuli za 2050. Dostizanje tog nivoa zahteva značajan podsticaj u korištenju biogoriva 1. i 2. generacije - nešto što strategija jednostavno prenebregava, navodi Desplečín.

EEA: Spori rast OIE i prevelika potrošnja energije prete EU ciljevima za 2020.

BRISSEL - Napredak u obnovljivim izvorima energije i energetskej efikasnosti usporava se širom EU, uglavnom zbog povećanja potrošnje energije u transportu, sudeći po najnovijim podacima Evropske agencije za životnu sredinu (EEA).

European
Environment
Agency

Prema preliminarnim podacima EEA objavljenim u 26. novembra, obnovljiva energija je učestvovala sa 17,4% u ukupnom energetskom miksu u 2017. godini, u odnosu na 17% godinu dana ranije. Napredak je posebno bio "nedovoljan" za ispunjavanja cilja udela obnovljive energije od 10% za u sektoru transporta, navodi EEA.

Tokom protekle decenije ritam smanjenja potrošnje energije se u velikoj meri usporio u odnosu na meru potrebnu za postizanje zacrtanih EU 2020 ciljeva u ovoj oblasti, navodi se u izveštaju EEA. Štaviše, u 2015. godini potrošnja energije u EU počela je da se povećava, a preliminarne procene EEA za 2017. ukazuju da i potrošnja primarne energije i potrošnja finalne energije sada prelaze indikativnu putanju do 2020. godine. Uočeno je takođe da je u 2016. godini rastuća potrošnja energije u sektoru transporta dostigla udeo od 33% ukupne finalne potrošnje energije u EU. Stalni rast potrošnje energije u transportu, ali i u drugim sektorima, čini postizanje cilja za 2020.godinu sve neizvesnijim.

Preliminarni podaci EEA iz 2017. godine pokazuju da se očekuje da se u 13 zemalja članica očekuje povećanje potrošnje primarne energije na nivoe iznad putanje njihovih ciljeva za 2020. godinu, upozorava EEA. eea.europa.eu

Eurelectric objavio hodogram dekarbonizacije Evrope

BRISEL - Evropski energetska sektor može biti potpuno dekarbonisan uoči Pariznog sporazuma o klimatskim ciljevima za 2050. kroz snažnu elektrifikaciju ključnih ekonomskih sektora, stoji u novoj studiji evropske elektroenergetske grupacije Eurelectric. Studija navodi da će troškovno efektivni put do sredine veka zavisiti od četiri ključna elementa: snabdevanje električnom energijom uz udeo obnovljivih izvora energije od 80%; diversifikacija izvora napajanja kako bi se osigurala pouzdanost i fleksibilnost sistema; promenljiva uloga konvencionalne generacije, koja će sve više biti u funkciji rezervnog sistema, a sve manje koristiti za proizvodnju energije; i postepenog ukidanja *CO2 offset* tehnologije (smanjenje emisije ugljen-dioksida ili gasova sa efektom staklene bašte kako bi se nadoknadila ili kompenzovala emisija napravljena na drugim mestima prim.aut.) i *power-to-gas* tehnologije (pretvaranja pretvaranja viška električne energije u metan ili vodonik prim.aut.). PEI.com

Evropske energetske kompanije zahtevaju postavljanje donje granice cene CO2

BRISEL - Grupa od šesnaest evropskih energetskih giganta, uključujući francuski EDF, nemački E.ON i danski Ørsted, predložila je uvođenje donje cene (dozvole za emisiju) ugljendioksida na evropskom ili regionalnom nivou, kao načina za ubrzanje prelaska na nisko-ugljeničnu ekonomiju.

"Donja cena ugljenika u sektoru električne energije i minimalna cena ugljenika za sektore transporta i zgradarstva mogu značajna dodatno doprineti smanjenja emisije CO2 što bi Evropi omogućilo da ispuni ciljeve pariskog sporazuma", navodi se u saopštenju ove „koalicije“, objavljenom 28. novembra. EurActiv

Politički dogovor o suočavanju sa krizama u snabdevanju EU električnom energijom

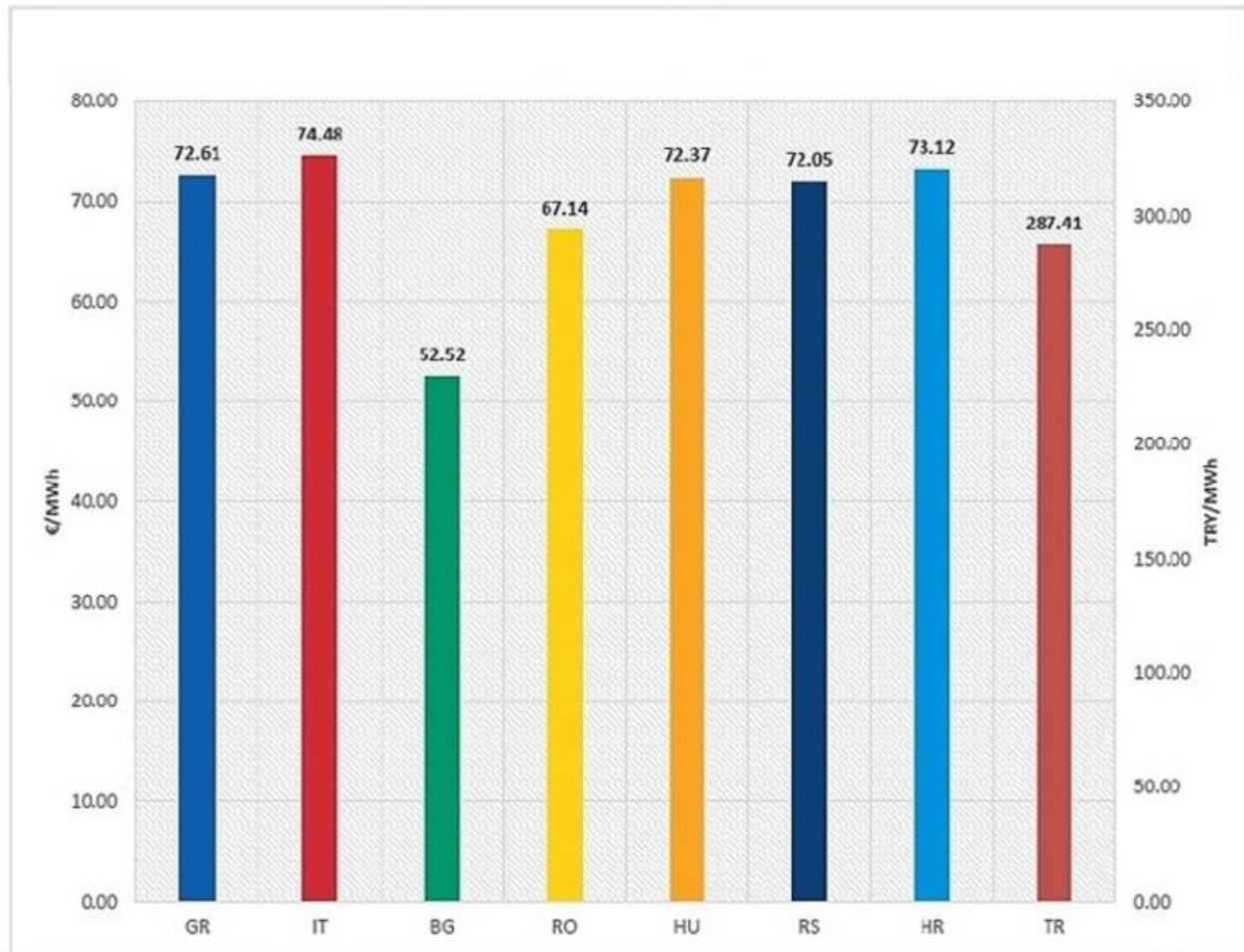
BRISEL – Pregovarači Evropske komisije, Evropskog parlamenta i Saveta Evrope postigli su politički sporazum o predlogu za poboljšanje spremnosti Evropske unije da odgovori na krizne situacije u snabdevanju električnom energijom, saopšteno je 23. novembra iz Evropske komisije. Dogovor znači da je pet od osam zakonodavnih predloga paketa Čista energija za sve Evropljane politički prihvaćeno od strane ko-zakonodavaca, nakon sporazuma postignutih u prvoj polovini 2018. godine, vezano za predloge o Upravljanja energetskom unijom, o revidiranoj Direktivi o energetskej efikasnosti, revidiranoj Direktivi o obnovljivoj energiji i Direktivi o energetskej efikasnosti u zgradama.

Nova Uredba će obezbediti nove zajedničke metode za identifikaciju mogućih scenarija krize u snabdevanju električnom energijom na nacionalnom i regionalnom nivou; omogućiti maksimalnu spremnost za krizne situacije i efikasno upravljanje njima kroz izradu i objavljivanje planova za pripremu na rizike od strane država članica, razvijenih na osnovu utvrđenih scenarija krize u snabdevanju električnom energijom; pomoći nacionalnim vlastima da spreče i upravljaju kriznim situacijama u saradnji jedni s drugima u duhu solidarnosti; uspostaviti novi okvir za sistematičnije praćenje pitanja sigurnosti snabdevanja preko Grupe za koordinaciju električne energije; i osigurati da tržišta mogu raditi što duže.

Cene kliringa na tržištu električne energije jugoistočne Evrope

Prosečne cene u nedelji 19-25

Izvor: IENE SEE Electricity Market Analysis

Island: Veliki otpor implementaciji Trećeg energetskeg paketa EU

REJKJAVIK - Centralni komitet islandske opozicione centrističke Progresivne stranke objavio je nakon svog upravo održanog jesenjeg zasedanja da Island treba tražiti izuzeće od obaveze usvajanja i primene Trećeg energetskeg paketa Evropske unije, putem članstva zemlje u Evropskom ekonomskom prostoru (EEA) i zato što energetske zakonodavstvo EU ne odgovara okolnostima te zemlje, objavljuje 28. novembra *Iceland Monitor*.

Treći energetske paket EU susreo se sa rastućiom i široko rasprostranjenim otporom na Islandu. Više od 80% Islandana se protivi prenosu više ovlašćenja nad energetskekim sektorom Islanda evropskekim institucijama, pokazuje sondaža kompanije Maskina s poleća ove godine.

Službeni stav Vlade je da se ovo pitanje razmatra. Treći energetske paket trebalo je da se prošlog proleća posalje islandskom parlamentu, ali je izjašnjavaње o njegovom usvajanju i inforporaciji u domaće zakonodavstvo odloženo do februara sledeće godine.

Slovačka domaćinstva kroz pet godina bez nameta za ugljenokope

BRATISLAVA – Slovačka domaćinstva će kroz pet godina prestati da preko računa za električnu energiju subvencionišu proizvodnju uglja u toj zemlji, najavljeno je iz resornog ministarstva u Bratislavi.

Trenutno, ugljenokopi u Slovačkoj dobijaju podršku putem posebne tarife za upravljanje sistemom. To je deo finalne cene električne energije za sve krajnje potrošače. Ovaj namet bi trebalo da se obustavi 2023. godine, izjavio je ministar za ekonomiju Peter Žiga, izveštava slovačka agencija **SITA**.

Mađarska do 2030. obustavlja proizvodnju struje iz uglja

BUDIMPEŠTA – Mađarska namerava da do 2030. obustavi proizvodnju električne energije iz elektrana na uglj, kao ujedno prva zemlja iz istočne Evrope koja se odlučuje na ovaj radikalni korak, objavljuje portal **Climate Home News**. Brzi rast cena EU dozvola za emisije CO2 (ETS) je primorao vladu u Budimpešti na pregovore sa vlasnicima poslednje velike mađarske termoelektrane na lignit, Matra, oko faznog izbacivanja uglja kao pogonskog goriva i njegove zamene sa čistom i obnovljivom energijom.

„Proizvodnja električne energije iz lignita više nema dugoročnu vijabilnost u Evropi, zbog nebeskog rasta cena ETS kvota, kao i nepostojanja u budućnosti bilo kakve dostupne šeme podrške ovom sektoru,“ kaže za **Climate Home News** Barbara Botos, državni sekretar ministarstva klimatske politike.

Prema njenim rečima za vladu je optimalan datum izlaska iz uglja 2030. godina, iako to još nije ozvaničeno i utvrđeno kao strategija.

Francuska planira smanjenje korišćenja fosilnih goriva iznad projekcija za 2030.

PARIZ - Energetski plan Francuske za narednu deceniju koji je predsednik Emanuel Makron predstavio 27. novembra postavlja ambicioznije ciljeve za smanjenje fosilnih goriva do 2030. godine, uprkos velikim protestima tzv. žutih prsluka, odnosno vlasnika vozila u toj zemlji ogorčenih visinom poreza na gorivo.

"Smanjenje upotrebe fosilne energije za 40% do 2030. godine je ambicioznije od cilja zacrtanog u zakonu iz 2015 koji je zacrtao smanjenje za 30%", rekao je ministar energije Francois d’Ruži (Francois de Rugy).

Dodatni rezovi potrošnje fosilnih goriva su predviđeni uglavnom u sektoru saobraćaja i zgradarstvu, dok ministar očekuje "duboku promenu u automobilskoj industriji", jer bi električna vozila 2030. trebalo da zahvate petinu ukupne prodaje novih automobila. **Platts**

Holandska vlada osporava presudu vezano za vođenje klimatske politike

AMSTERDAM - Holandska vlada pokrenula je pred vrhovnim sudom borbu protiv jedne potencijalno dalekosežne presude vezane za donošenje i sprovođenje odluka i obaveza u oblasti klimatskih promena. Prema inicijalnoj presudi koju je prošlog meseca podržao apelacioni sud, Holandija je u obavezi da do 2020. godine smanji emisije za 25%, sa nivoa iz 1990. Do 2017. emisije su smanjene za samo 13%, ostavljajući značajan jaz za premošćavanje do zadatog cilja.

Vlada je saopštila da je posvećena ispunjenju teškog cilja, ali da će u principu osporavati odluku. Prisiljavajući državu da napravi dublje smanjenje emisija, presuda ograničava diskreciona prava vlade u ovoj oblasti, pojašnjeno je. "Ovo bi moglo imati značajne posledice za slobodu izvršne vlasti da vodi klimatsku politiku, kao i u drugim područjima", konstatovano je iz vlade Holandije.

Tramp ne veruje upozorenju sopstvene administracije o klimatskim posledicama

VAŠINGTON - Američki predsednik Donald Tramp rekao je da je pogledao poslednji izveštaj o klimatskim promenama koji je pre deset dana objavila njegova administracija, ali "da ne veruje u centralni zaključak da bi globalne klimatske promene mogle do kraja veka da koštaju američku ekonomiju stotina milijardi dolara godišnje ako se u međuvremenu ne promeni politika u ovoj oblasti.

Nacionalna procena klime, koju je na zahtev Kongresa pripremlilo 13 federalnih agencija, zaključuje da su "dokazi o klimatskim promenama koje je izazvao čovek ogromni i nastavljaju da se umnožavaju, da se posledice klimatskih promena širom zemlje povećavaju i da jačaju klimatske pretnje američkom fizičkom, socijalnom i ekonomskom blagostanju. "

U izveštaju se tvrdi da ni jedan sektor američke ekonomije neće biti pošteđen, projektujući da će, u najgorem slučaju, gubici vezani za rad zbog ekstremnog rasta temperature do 2090. godine iznositi 155 milijardi dolara godišnje, dok bi priobalna imovinska šteta od porasta nivoa mora dostigla 118 dolara dolara.

Upitan da prokomentariše ovaj izveštaj, Tramp je prošlog ponedeljka rekao novinarima: „Video sam ga, nešto sam pročitao i dobar je, ali mu ne verujem.“

Ministarski savet EnZ usvojio listu infrastrukturnih energetske projekata

SKOPLJE - Kao podsticaj za integraciju regionalnog energetskeg tržišta, Savet ministara Energetske zajednice usvojio je na prošlonedeljnom sastanku u Skoplju listu na kojoj je 21 infrastrukturni projekat od regionalnog značaja, naglašavajući da će njihova realizacija takođe povećati sigurnost snabdevanja energijom, energetske efikasnost i dopremanje energije iz obnovljivih izvora.

Ministar Antić na skupu u Skoplju

Ministri su takođe pristali na ponovno otvaranje pregovora o izmenama i dopunama Ugovora o osnivanju Energetske zajednice, "čiji je cilj da doprinesu povećanju integracije tržišta između Strana ugovornica EnZ sa zemljama članicama EU.

Podsećajući na zahtev da se Energetskoj zajednici odrede predlozi ciljeva za obnovljivu energiju, energetske efikasnost i smanjenje emisije gasova sa efektom staklene bašte na sastanku 2017. godine, Ministarski savjet je usvojio Opšte smernice politike o ciljevima za 2030. za strane ugovornice EnZ.

Savet ministara je usvojio Odluku o utvrđivanju liste projekata od interesa za Energetsku zajednicu, kao i Preporuke za projekte od uzajamnog interesa Ugovornih strana i zemalja članica Evropske unije. Na sastanku je Janez Kopač imenovan na mesto direktora Sekretarijata EnZ za novi mandate, počev od 1. decembra.

Zeleno svetlo za pregovore o promenama u Ugovoru o EnZ

BRISSEL - Savet ministara Evropske unije odlučio je u ponedjeljak, 26. novembra, da ovlasti Evropsku komisiju da pregovara o protokolu kojim se uređuje Ugovor o osnivanju Energetske zajednice.

Kako prnosi **Agence Europe**, motiv pregovora je da proširi dužnosti koje nameću međusobne obaveze država članica u skladu sa zakonodavstvom EU, a takođe i strana ugovornica Energetske zajednice. Cilj je poboljšati funkcionisanje energetskeg tržišta i sigurnost snabdevanja, dodaje agencija.

Lista projekata od interesa za Energetsku zajednicu

Električna energija:

- Transbalkanski koridor (Novi 400 kV Kragujevac2 (RS) - Kraljevo 3 (RS);
- Novi 2x 400 kV Obrenovac - Bajina Bašta;
- Novi 400 kV interkonektor Bajina Basta - Visegrad - Pljevlja ;
- Transbalkanski koridor – sekcija u Crnoj Gori; 400 kV Bitola - Elbasan (AL)

Prirodni gas:

- Interkonektor Bugarska - Srbija (IBS);
- Interkonektor Srbija- Makedonija;
- Transbalkanaki Koridor dvosmerni tok između Moldavije i Ukrajine;
- Transport prirodnog gasa iz novih izvora u Kaspijskom regionu (tzv. Južni gasovodni koridor do EnZ tržišta u Gruziji i Albaniji (via Transjadranski gasovod);
- Gasovod Albanija-Kosovo* (ALKOGAP)

Nafta:

- Naftovod Ukrajina – Poljska (Brody - Adamowo)

Projekti od uzajamnog interesa Ugovornih strana i zemalja članica EU

Električna energija:

- 400 kV Vulcanesti (MD) - Issacea (RO);
- 400 kV Mukacheve (Ukrajina) - V.Kapusany (Slovačka) rehabilitacija;
- 750 kV Pivdenoukrajinska NPP (Ukrajina) - Isaccea (Rumunija) rehabilitacija i modernizacija;

Prirodni gas:

- Interkonekcija Gasovod BiH - Hrvatska – Sever (Slobodnica-Brod-Zenica)
- Interkonekcija Gasovod BiH - Hrvatska - Zapad (Lička Jesenica-Tržac-Bosanska Krupa)
- Interkonektor BiH - Hrvatska - Jug (Ploče-Mostar-Sarajevo Zagvožd-Posušje-Travnik)
- Interkonekcija Grčka - Makedonija (rGF)
- Interkonektor Srbija - Rumunija
- Interkonektor Srbija – Hrvatska
- Interkonekcija Poljska - Ukrajina
- Interkonekcija Rumunija -Moldavija (Ungheni - Chisinau)
- Jonsko jadranski gasovod (IAP)

Nafta:

- Transport raznih vrsta sirove nafte preko naftovoda Južna Družba

Crna Gora prihvatila prigovor EnZ i očuvala nezavisnost energetskog regulatora

BEČ - Sekretarijat Energetske zajednice objavio je prošle nedelje da je podneo (8. novembra) prigovor skupštini Crne Gore na usvajanje Zakona o upravi koji značajno ograničava nezavisnost državne Regulatorne energetske agencija (RAE). Uredba je usvojena na preporuku konsultantskog programa za strukturne reforme administrativnog sektora Crne Gore.

Sekretarijat je u dopisu crnogorskoj skupštini naglašava da administrativne reforme ne mogu biti u suprotnosti sa obavezama Crne Gore u okviru zakonodavne baštine Energetske zajednice, među kojima je na visokom mestu stvarna nezavisnost energetskog regulatora, kao pokretača uspešne liberalizacije tržišta energije. Nakon intervencije Sekretarijata EnZ, koju je kasnije podržala i Evropska komisija, RAE je izuzet iz Zakona o upravi, navodi se u **informaciji** Sekretarijata.

Arijas Kanjete: Oprezno sa investicijama u gasovode

BRISSEL – Evropski komesar za klimatsku politiku i energiju, Migel Arijas Kanjete, rekao je da bi trebalo dobro promisliti pre donošenja dugoročnih odluka o investiranju u nove gasovode, imajući u vidu okolnosti koje će evropskom transportnom sistemu doneti usvajanje i sprovođenje Strategije o dostizanju karbonske neutralnosti do 2050.

“Zasigurno će tada (u energetsom miksu Evrope) biti zastupljeni samo elementarni gas, Power-to-X tehnologija (pretvaranje viška električne energije u vodonik, hemikalije, toplotu i druge korisne proizvode) i vodonik,” rekao je Arijas Kanjete u odgovoru Euractivu o ulozi prirodnog gasa u potrošnji energije u EU.

“Zato je potrebno biti veoma mudra u upravljanju investicijama u energetskej infrastrukturu, kako (gasovodi) ne bi postali ‘zarobljena sredstva’,” upozorio je on. Zbog toga se, takođe, Evropska unija prilikom odluka o finansiranjima energetske infrastrukture poslednjih meseci usmeravala “na elektroenergetske projekte, a ne toliko na gasovode”, pojasnio je Arijas.

Bugarski parlament odobrio gradnju gasovoda od granice Turske, preko Bugarske, do granice sa Srbijom

SOFIJA - Bugarske vlasti saopštile su prošlog petka da planiraju gradnju novog gasovoda, koji će prolaziti kroz zemlju od granice s Turskom do Srbije, u cilju tranzita ruskog gasa iz druge cevi budućeg gasovoda Turski tok. Projekat je odobren u parlamentu te zemlje, koji je usvojio predložene promene u energetskej strategiji Bugarske i odobrio nacionalnom operatoru Bulgartransgasu početak radova do kraja ove godine. Ugovorom je predviđeno da radovi moraju biti završeni do kraja iduće godine.

SeeNews, doduše, piše da finalna investiciona odluka zavisi od uspešno realizovanog tendera za obavezujući zakup kapaciteta budućeg gasovoda. Mediji navode da je vlada Bugarske primila zvanično obaveštenje od ruskog gaspoma za učešće u ovom postupku ispitivanja tržišta, što praktično znači da će polovina gasa iz Turskog toka, namenjena tržištu Evrope, ići preko Bugarske, kazala je pred parlamentom ministarka energije te zemlje Temenuška Petkova.

Trasa bi iz Bugarske išla preko Srbije do Mađarske a odatle, do Slovačke ili austrijskog čvorišta Baumgarnet, ili eventualno preko oba ta dva završna pravca.

Grčka otvorila prošireni LNG terminal za potrebe Balkana

ATINA - Grčka je 22. novembra otvorila nadograđen terminal za tečni prirodni gas (LNG) na ostrvu Revitusa, kojim upravlja operater gasne mreže DESFA, u zalivu Megara, zapadno od Atine. Grčki ministar energetike Giorgos Statakis izjavio je za **New Europe** da je "projekat od strateške važnosti jer je reč u suštini o najvećim ulaznim vratima za LNG na Balkanu.

Kapaciteta iznad pet milijardi kubika prirodnog gasa godišnje, LNG Revitusa će sa balkanskim gasovodnim interkonektorima postati osnovna ulazna tačka sa izvoznim kapacitetom za otprilike dve trećine prirodnog gasa (1,7 mlrd m³ godišnje) koji će biti isporučen ovom terminalu, rekao je Stathakis.

Prošireni i za sada jedini LNG terminal u Grčkoj (u projektu je drugi, kapaciteta 6,1 mlrd m³ gasa u luci Aleksandropolis), će sa Transjadranskim gasovodom (TAP) i Interkonektorom Bugarska-Grčka (IGB), kao i planiranim gasovodom između Bugarske i Rumunije otvoriti nove pravce snabdevanja Evrope gasom, diverzifikujući izvore energije regionu Balkana, prenosi **New Europe**.

Gasprom analizirao konkurenciju škrljlog gasa i LNG-a na globalnom tržištu

MOSKVA – Odbor direktora Gasproma je razmotrio informaciju o pretnjama koje poziciji ruskog kolosa na svetskom, a posebno evropskom tržištu donosi konkurencija gasa iz škrljloga i LNG sektora u svetu, prenosi u četvrtak portal **LNG Industry**.

Na sastanku je ocenjeno da proizvodnja gasa iz škrljloga i dalje dugoročno posmatrano nosi visok nivo neizvesnosti, dok nije realno očekivati da će se u Evropi razviti na komercijalno isplativom nivou.

Što se tiče LNG sektora, njegov rast na duži rok se očekuje posebno u azijsko-pacifičkom regionu. Ipak, eksperti Gasproma ne vide pretnju LNG uvoza u Evropu po dominantne pozicije za isporuke Gaspromovog gasa cevovodima. To ilustruje i podatak da je u prvih deset meseci ove godine disparitet između uvoza ruskog cevovodnog gasa u Evropu i američkog LNG-a iznosio 100:1. Ovome treba dodati i potencijal Gasproma da postaje jedan od lidera svetske LNG industrije.

Gazprom obustavio aukcijske prodaje - nema više raspoloživog gasa za 2018.

MOSKVA - Gazprom Export je obustavi aukcione prodaje prirodnog gasa na njegovoj elektronskoj platformi jer su sve raspoložive količine gasa do kraja 2018. godine već prodane, saznaje u sredi iz jednog upućenog izvora agencija S&P Global Platts.

Izvorna firma Gasproma je u avgustu otvorila svoju Elektronsku prodajnu platformu (ESP) za fizičke isporuke gasa kupcima u Evropi, kao dopunu već ugovorenim količinama. Prodaje preko ESP-a počele su 20.

septembra, a podaci Gazprom Exporta pokazuju da od 16. novembra nije organizovana ni jedna nova aukcija.

„Aukcija nema jer je sav u bilansima raspoloživ gas prodat do kraja godine,“ navodi pomenuti izvor.

Nemačka i dalje podržava projekat Severni tok 2 usprkos ukrajinskoj krizi

BERLIN - Nemačka je još uvek predana izgradnji gasovoda Severni tok 2, kojim će Rusija moći da zaobiđe Ukrajinu u transportu gasa u Evropu, usprkos jačanju napetosti u regionu, rekao je u sredi portparol vlade u Berlinu.

"Uzeli smo u obzir kritiku (SAD i nekih drugih zemalja EU), ali ništa se nije promenilo što se tiče našeg temeljnog pogleda na Severni tok 2, koji je ekonomski projekat", rekao je Steffen Seibert.

Portparol vlade je dodao da Nemačka još uvek želi da osigura položaj Ukrajine kao tranzitne zemlje za snabdevanje Evrope ruskim gasom.

SAD žele da evropski saveznici razmotre nove sankcije protiv Rusije zbog zaplene ukrajinskih plovila, ali je portparol nemačkog ministarstva spoljnih poslova rekao da je rasprava o novim sankcijama preuranjena.

"To je pravni instrument koji ima posledice za one koji su pogođeni sankcijama, što znači da morate pažljivo razmotriti i raspraviti o uvođenju sankcija", rekao je portparol. **DPA**

